

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

N V E

Statkraft Development AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 OSLO

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: 04 APR 2008

Vår ref.: NVE 200800600-5 kti/kha

Arkiv: 311/050.CA

Deres dato: 29.01.2008

Deres ref.: B.0053

Saksbehandler:

Kristin Haugen

22 95 94 23

Org.nr.:

NO 970 205 039 MVA

Bankkonto:

7694 05 08971

Statkraft Energi AS - Leiro kraftverk i Sysendalen, Eidfjord kommune, Hordaland - vurdering av konsesjonsplikt

NVE konkluderer med at installasjon av aggregat i ventilkammeret i tappetunnelen fra Sysenmagasinet ikke berører allmenne interesser i en slik grad at det utløser konsesjonsplikt etter § 8 i vannressursloven.

Bakgrunn

NVE har mottatt brev fra Statkraft Development AS datert 29.01.2008 om planer for installasjon av aggregat i tappetunnelen fra Sysenmagasinet. NVE skal vurdere om tiltaket medfører så store konsekvenser for allmenne interesser at det utløser konsesjonsplikt etter vannressursloven § 8, jf. § 18.

Sysenmagasinet ligger i Eidfjord kommune i Hordaland. Herfra tappes vann gjennom to ventiler i et ventilkammer i fjell for å opprettholde en minstevannføring i Vøringsfossen på 12 m³/s i perioden 1. juni til 15. september. Magasinet inngår i Eidfjord-Nord utbyggingen.

Planene

Statkraft har vurdert muligheten for å utnytte fallet på ca 80 meter fra Sysenmagasinet ved å sette inn et aggregat i ventilkammeret. De eksisterende ventilene vil bli beholdt, slik at tappekapasiteten opprettholdes. Turbin og generator er tenkt lagt i inngangstunnelen til ventilkammeret, mens hovedtransformatoren plasseres i dagen. Transformatoren plasseres slik at den ikke er til sjenanse. Totalt vil det være nødvendig å strosse ut ca 300 m³ fjell. Disse massene behandles på samme måte som massene fra utbyggingen av Storlia kraftverk, som har fått konsesjon og er under planlegging.

Aggregatet er planlagt med en ytelse på 6778 kVA og en beregnet årlig produksjon på 10,5 GWh.

Eksisterende adkomstvei vil bli benyttet, og det vil ifølge søker ikke bli endret vannføringsregime i vassdraget som følge av tiltaket.

Høring

NVE oversendte saken til Eidfjord kommune og Fylkesmannen i Hordaland for uttale.

Eidfjord kommune uttaler i brev av 28.02.2008 at kommunen er positiv til omsøkte planer. Kommunen mener det må tas hensyn til konklusjonene i LFI-Unifob, rapport nr 136.

Fylkesmannen i Hordaland (FM) uttaler i e-post av 30.01.2008 at det omsøkte tiltaket synes å være uproblematisk for miljøet og de allmenne interesser. FM bemerker at hovedtransformatoren kanskje kan gi noe støy som kan være plagsom for hyttene i nærheten.

NVEs vurdering

Vannet som tappes fra Sysenmagasinet for å opprettholde minstevannføringen i Vøringsfossen gir et potensial for produksjon av 10 GWh fornybar energi per år. Det er ingen vassdragsinteresser på den utnyttede strekningen.

Rapport nr 136 fra LFI-Unifob omhandler fiskebiologiske undersøkelser i Bjoreio i perioden 2004–2006, med vekt på vintervannføring og temperaturforhold. Rapporten konkluderer med at mengde laks i Eidfjordvassdraget har blitt kraftig redusert i løpet av de siste tiårene, og at bestanden i dag er kategorisert som truet. Situasjonen viser seg litt bedre for sjørreten. Reduksjon i bestanden skyldes rømt oppdrettslaks, stamfiske, tørrlegging av gytegrøper om vinteren og redusert vanntemperatur sommerstid, hovedsakelig som følge av tapping av kaldt bunnvann fra Sysendammen. Rapporten konkluderer med at dette med stor sannsynlighet har ført til redusert ungfiskproduksjon som følge av redusert vekst, økt smoltalder og lavere overlevelse. Virkningen av redusert sommertemperatur er størst på laksen, da den krever høyere temperatur for å opprettholde næringsopptak og vekst enn sjørreten.

Det er utført forsøk med å tappe vann fra kilder med varmere vann og dermed redusere bidraget fra Sysenmagasinet tilsvarende. Dette har ført til at vanntemperaturen på anadrom strekning i Bjoreio i perioder er 2-3 grader høyere enn ved tradisjonell tapping fra Sysenmagasinet. Dette har gitt en betydelig bedring av vekstforholdene i Bjoreio. Det anbefales i rapporten at manøvreringen av vann fra Isdal og Storlia videreføres. Det anbefales at det manøvreres slik at en får høyest mulig temperaturegevinst fra andre halvdel av juni og utover i juli.

NVE kan ikke med hjemmel i eksisterende reglement eller vilkår pålegge tapping fra et bestemt magasin, så lenge vannføringskravet i Bjoreio opprettholdes. Vi legger likevel til grunn i vår vurdering at bygging av et aggregat ikke medfører endret manøvreringspraksis til skade for anadrom fisk, slik også søker har uttalt.

NVE er ikke kjent med at andre allmenne interesser vil bli berørt som følge av tiltaket.

Konklusjon

NVE mener at installasjon av et aggregat etter de foreliggende planer ikke vil gi negative virkninger for allmenne interesser.

Med hjemmel i vannressursloven § 18 og delegering fra Olje- og energidepartementet av 19.12.2000 vedtar NVE at tiltaket ikke berører allmenne interesser i en slik grad at det er konsesjonspliktig etter § 8 i vannressursloven.

Denne avgjørelsen gjelder under forutsetning av at arbeidet startes opp senest fem år fra vedtaksdato og fullføres innen ytterligere fem år, jf. vannressursloven §§ 18 og 27.

Andre merknader

Ved kongelig resolusjon av 18. mai 1973 og 4. juni 1976 er det gitt konsesjon for regulering av Bjoreio. Leiro kraftverk vil være omfattet av denne konsesjonen. Ifølge vilkårenes post 13 i begge konsesjoner er anleggene underlagt tilsyn, og konsesjonæren plikter å sende inn detaljerte planer til NVE for godkjenning og oppfølging i god tid før byggestart. Arbeidet kan ikke iverksettes før disse planene er godkjent. Planene sendes NVEs regionkontor i Førde.

NVE sin konklusjon bygger på de foreliggende opplysningene. Blir det vesentlige endringer i planene må NVE vurdere prosjektet på nytt.

Dersom anlegget har spenning på installasjonene over 1000 Volt vekselstrøm/1500 Volt likestrøm, er anlegget konsesjonspliktig etter energiloven. Det må da søkes om konsesjon i henhold til energiloven kapittel 3. Søknaden skal sendes NVE og utformes så langt det passer i henhold til veilederen NVE-publikasjon nr 21/91 (veilederen er publisert på www.nve.no). Fylkesmannens vurdering av støy knyttet til etablering av transformator må tas hensyn til ved utarbeidelse av en slik søknad. NVE har vurdert tiltaket ut fra virkninger for vassdraget.

Vi gjør oppmerksom på at selskapet vil være forpliktet til å betale konsesjonsavgifter og avstå konsesjonskraft i henhold til bestemmelsene i vassdragsreguleringsloven, jf. vilkårenes post 2 og 16. Vi ber derfor om at NVE varsles når anlegget er tatt i bruk.

Vi gjør oppmerksom på at det må tas kontakt med kommunen for å avklare tiltaket i forhold til plan- og bygningsloven sine bestemmelser.

Vi gjør oppmerksom på at tiltakshaver selv må ordne forholdet til eventuelle private interesser som blir berørt. NVE vurderer ikke de privatrettslige forholdene.

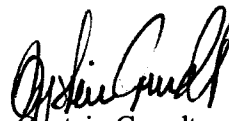
Klageadgang

NVEs avgjørelse er et enkeltvedtak som kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Rune Flatby
fung. avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Kopi: Fylkesmannen i Hordaland, Postboks 7310, 5020 Bergen
Eidfjord kommune, Simadalsvegen 1, 5783 Eidfjord